

Suita za violinu i klavir Igora Stravinskog iz 1925. godine

Kasaić Drakšić, Matea

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Music / Sveučilište u Zagrebu, Muzička akademija**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/um:nbn:hr:116:289913>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-10-15**

Repository / Repozitorij:

[Academy of Music University of Zagreb Digital Repository - DRMA](#)

VI. ODSJEK

MATEA KASAIĆ DRAKŠIĆ

SUITA ZA VIOLINU I KLAVIR IGORA
STRAVINSKOG IZ 1925. GODINE

PROBLEMATIKA AUTORSTVA STAVAKA SUITE

DIPLOMSKI RAD

ZAGREB, 2024.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU MUZIČKA AKADEMIJA

VI. ODSJEK

**SUITA ZA VIOLINU I KLAVIR IGORA
STRAVINSKOG IZ 1925. GODINE**

PROBLEMATIKA AUTORSTVA STAVAKA SUITE

DIPLOMSKI RAD

Mentor: nasl. izv. prof. Martin Draušnik

Student: Matea Kasaić Drakšić

Ak.god. 2023/2024

ZAGREB, 2024.

DIPLOMSKI RAD ODOBRILO MENTOR

nasl. izv. prof. Martin Draušnik

Potpis

U Zagrebu, 05.06.2024.

Diplomski rad obranjen 12.06.2024. ocjenom _____

POVJERENSTVO:

1. izv. prof. art. Ivan Novinc_____

2. prof. art. Andelko Krpan_____

3. nasl. izv. prof. Martin Draušnik _____

OPASKA:

PAPIRNATA KOPIJA RADA DOSTAVLJENA JE ZA POHRANU KNJIŽNICI

MUZIČKE AKADEMIJE

Sažetak

Ovaj rad bavi se skladbom *Suite d'après des thèmes, fragments et morceaux de Giambattista Pergolesi* za violinu i klavir Igora Stravinskog i pitanjem autorstva skladbi iz kojih su nastali stavci suite. Prvi dio rada sadrži detaljni prikaz života i stvaralaštva Igora Stravinskog s namjerom da se postavi kontekst nastanka *Suite d'après des thèmes, fragments et morceaux de Giambattista Pergolesi* i baleta *Pulcinella* iz kojega je suita izvedena. U drugome dijelu navode se detalji o baletu *Pulcinella* i njegova geneza, a nakon toga i instrumentalne suite koje je Igor Stravinski obradio iz baleta. Kraj rada iznosi detalje svih pet stavaka *Suite d'après des thèmes, fragments et morceaux de Giambattista Pergolesi*. U to su uključene informacije o autorstvu skladbi prema kojima su stavci suite nastali, a koje nisu bile poznate u razdoblju nastanka suite.

Ključne riječi: suita za violinu i klavir, balet, *Pulcinella*, geneza, autorstvo

Summary

This work is based around the *Suite d'après des thèmes, fragments et morceaux de Giambattista Pergolesi* for violin and piano by Igor Stravinsky and the issue with the authorship of the works based on which the suite was composed. The first part gives a detailed biography of Igor Stravinsky with the intention of providing sufficient context for the making of his *Suite d'après des thèmes, fragments et morceaux de Giambattista Pergolesi* and the ballet *Pulcinella* from which the suite was derived. Following that, detailed informations are listed for the ballet *Pulcinella* and also the process of composing it and the instrumental suites which Stravinsky arranged from the ballet. In the final part, the movements from the *Suite d'après des thèmes, fragments et morceaux de Giambattista Pergolesi* are listed with their descriptions. The authorship of their origin works is also stated in that part.

Key words: suite for violin and piano, ballet, *Pulcinella*, genesis, authorship

Sadržaj

1. Uvod.....	4
2. Život i stvaralaštvo Igora Stravinskog.....	5
2.1. Rani život.....	5
2.2. Ruska faza stvaralaštva.....	6
2.3. Neoklasicistička faza stvaralaštva.....	7
2.4. Serijalistička faza stvaralaštva	10
3. Balet Pulcinella	11
3.1. Opće značajke.....	11
3.2. Radnja	12
3.3. Proces nastanka.....	12
4. Suite Igora Stravinskog izvedene iz baleta Pulcinella.....	15
5. <i>Suite d'après des thèmes, fragments et morceaux de Giambattista Pergolesi</i>	17
5.1. <i>Introductione</i>	17
5.2. <i>Serenata</i>	18
5.3. <i>Tarantella</i>	19
5.4. <i>Gavotte con due Variazioni</i>	20
5.5. <i>Minuetto e Finale</i>	22
6. Zaključak.....	25
Popis slika	26
Literatura	27

1. Uvod

Ruskog skladatelja Igora Stravinskog smatra se jednom od najistaknutijih ličnosti glazbenog svijeta 20. stoljeća. Svojim djelovanjem ponajviše kao skladatelj, ali i dirigent i pijanist, nadahnjuje stvaralaštvo mnogih glazbenika, a njegove skladbe često se pronalaze na repertoarima brojnih orkestara, komornih sastava i solista diljem svijeta.

Svjetsku slavu postigao je prvenstveno skladanjem nekolicine baleta u suradnji sa Sergejem Djagiljevim, osnivačem baletne trupe *Ballets Russes*. Svaki balet sa sobom donosi svoj značaj i posebnosti, a balet *Pulcinella* ističe se violinistima zbog suite za violinu i klavir koju je Stravinski obradio iz orkestralne partiture baleta. Prvi aranžman Stravinski je napravio 1925. godine pod nazivom *Suite d'après des thèmes, fragments et morceaux de Giambattista Pergolesi*, a revidira ga 1933. godine te mijenja naslov u *Suite Italienne*.

Specifičnost baleta *Pulcinella*, a time i svih iz njega proizašlih aranžmana, jest da je to djelo *pastiš* – umjetničko djelo koje oponaša stil ili karakter drugog umjetnika, ali ga, za razliku od parodije, ne ismijava. U ovome slučaju glazba nastaje na predlošcima talijanskog skladatelja iz razdoblja baroka, Giovannija Battiste Pergolesija – ili je takvo barem bilo saznanje Stravinskog kad se uputio u skladanje ovog baleta. Pergolesijeve skladbe postale su popularne tek nakon njegove smrti. Zbog toga je mnogo materijala manje poznatih skladatelja pripisano Pergolesiju s ciljem da se ta notna izdanja bolje prodaju, ili iz jednostavnog manjka znanja oko pitanja autorstva. Tako i *Pulcinella* sadržava motive i elemente djela brojnih drugih skladatelja, a ne samo Pergolesija kako se u vrijeme njezinog nastanka smatralo. Cilj ovoga rada je predstaviti stavke *Suite d'après des thèmes, fragments et morceaux de Giambattista Pergolesi* iz baleta *Pulcinella* te razjasniti autorstvo svakoga stavka zasebno.

2. Život i stvaralaštvo Igora Stravinskog

2.1. Rani život

Rođen je 17. lipnja 1882. u Oranienbaumu (današnji Lomonosov u Rusiji). Svoje djetinjstvo opisuje kao „niz dosadnih dužnosti i konstantne frustracije oko svojih želja i težnji“, a u odnosima s drugima „nikad nije naišao na nekoga tko je za njega mario.“¹ Sin je Anne Kolodovske, vrsne pijanistice, i Fjodora Stravinskog, slavnog bas pjevača Mariinski teatra iz Sankt-Peterburga. Imao je također i trojicu braće, ali samo je s jednim imao srdačan odnos.² Zbog roditelja je Stravinski od rane mladosti imao uzor u klasičnoj glazbi, a i ostalim kulturnim i intelektualnim pitanjima. Često je bio gost opera i baleta u produkciji Mariinski teatra gdje je gledao vlastitog oca u glavnim ulogama, a veliki dio vremena provodio je u očevoj knjižnici. Tamo je čitao i proučavao operne partiture, a od književnosti brojne ruske i europske klasike tog vremena.

Većinu godine Stravinski je provodio s obitelji u Sankt-Peterburgu, a ljeta kod ujaka Aleksandera u oblasti Samara, u blizini rijeke Volge. Njegov ujak, iako amater, bio je jedini član njegove obitelji koji je vjerovao da Stravinski ima potencijala za glazbu te ga je upoznao s djelima Johannesa Brahmsa.³ Upravo je na tom imanju provodio vrijeme sa sestričnom Katarinom Nossenko, koja je također pokazivala zanimaciju i talent za glazbu, te ga je u kasnijoj karijeri uvelike podržavala. Vjenčali su se 1906. godine te kasnije imali četvero djece.⁴

Usprkos činjenici da je od malena pokazivao naznake dobrog sluha, njegova nadarenost za skladanje i glazbeno izražavanje nije bila prepoznata od strane roditelja. Sam Stravinski tvrdi da ga otac nije smatrao spremnim i sposobnim za život glazbenika, ali su mu ipak omogućeni privatni satovi klavira od njegove devete godine.⁵ Već je u početku svoje naobrazbe istraživao različite intervalske pomake i iskušavao mogućnosti klavijature, za kojom je kasnije i nastavio skladati.

¹ Igor Stravinski, *An Autobiography* (New York: Norton & Company, 1962), 8.

² Robert Craft and Igor Stravinski, *Memories and Commentaries* (New York: Doubleday & Company, 1960), 19.

³ *ibid.*, 22.

⁴ S. N., *Biography*, Fondation Igor Stravinsky, posljednja izmjena 18.10.2017. <https://fondation-igor-stravinsky.org/en/composer/biography/>, posljednji pristup 05.06.2024.

⁵ Robert Craft and Igor Stravinski, *Memories and Commentaries* (New York: Doubleday & Company, 1960), 21.

U 19. godini života upisuje studij prava na Sveučilištu u Sankt-Peterburgu, ali tijekom četiri godine studiranja nije odslušao niti pedeset predavanja.⁶ Iako mu fakultet nije predstavljao prioritet u životu, ipak mu je omogućio da stupi u doticaj s jednim od vodećih ruskih skladatelja tog razdoblja, Nikolajem Rimski-Korsakovom. Zbog prijateljstva s njegovim sinom Vladimirom, ljetо 1902. godine Stravinski je proveo s obitelji Rimski-Korsakov u njemačkom gradu Heidelbergu. Dobio je priliku predstaviti svoje kompozicije, no Rimski-Korsakov ga je odvratio od zamisli da pokuša upisati Konzervatorij u Sankt-Peterburgu. Ponudio je, doduše, održavati mu privatne satove kompozicije. Stravinski tako od 1903. pa do smrti Nikolaja Rimski-Korsakova 1908. godine provodi s njime puno vremena, što je, dakako, uvelike utjecalo na njegove rane skladbe.⁷ Tim periodom započinje njegova prva faza stvaralaštva koju se naziva ruskim periodom, a obilježava ga korištenje ruskih narodnih tema i motiva, orkestracija za koju je potreban veliki orkestar i instrumentacija tipična onoj njegovog mentora Rimski-Korsakova. Ta faza trajat će sve do 1920-ih.

2.2. Ruska faza stvaralaštva

Činjenica da je bio učenik jednoga od *Ruske petorice*⁸ otvorila mu je razne mogućnosti. Tako je nekoliko njegovih skladbi bilo izvođeno na tjednim okupljanjima klase Rimski-Korsakova, a čak dva njegova orkestralna djela (*Simfonija u Es-duru* te *Faun i pastirica*) izveo je Dvorski orkestar Sankt-Peterburga 1908. godine.

Godinu kasnije, izvedbe njegovih djela *Vatromet* i *Scherzo fantastique* privukle su pažnju ruskog baletnog impresarija Sergeja Djagiljeva koji je ubrzo kontaktirao Stravinskog i naručio njegov prvi balet – *Žar ptica*. Premijera u Parizu 25. lipnja 1910. godine bila je monumentalan uspjeh, a *Žar ptica* prva je u nizu uspješnih suradnji Stravinskoga i *Ballets russes*, plesne grupe Sergeja Djagiljeva. Dva naredna baleta povijesne važnosti koja su zajednički osmislili su *Petruška* (1911.) i *Posvećenje proljeća* (1913.).⁹

Ubrzo nakon premijere *Žara ptica*, Stravinski s obitelji odlazi u Švicarsku, gdje će provesti naredne četiri zime, odnosno čitavo razdoblje Prvog svjetskog rata. U lipnju 1914.

⁶ ibid., 26.

⁷ Francis Routh, *Stravinsky* (London: J. M. Dent & Sons, 1975), 3.

⁸ Balakiriev, Borodin, Rimski-Korsakov, Musorgski i Kjui

⁹ Taruskin, Richard, and Eric Walter White, *Igor Stravinsky*, Encyclopædia Britannica, posljednja izmjena 14.05.2024. <https://www.britannica.com/biography/Igor-Stravinsky>, posljednji pristup 05.06.2024.

godine, netom prije službenog početka Prvog svjetskog rata i zatvaranja granica, Stravinski putuje do svojeg imanja u Ustilugu ne znajući da će mu to biti posljednji put da je kročio na rusko tlo sve do listopada 1962. godine.¹⁰

S obzirom na rat, životne i radne okolnosti bile su uvelike otežane ne samo za obitelj Stravinski, nego i za Djagiljeva i *Ballets russes*. Ponukan iznimnim osjećajima patriotizma koji su se zbog izgnanstva u njemu probudili, inspiraciju za svoje skladbe tražio je u ruskim narodnim pjesmama i pripovijetcama. Pritom mu fokus nije bio na kontekstu priča i metafora koje su se mogle iščitati, već na ritamskim obrascima koje su proizvodile same riječi i slogovi. Usporedio je taj slušni aspekt izgovora ruskog jezika s glazbom, naglašujući da je njezina svrha u praksi jedino konstrukcija i ustanovljenje reda između čovjeka i sadašnjeg vremena te da glazba sama ne može i ne treba ništa izražavati.¹¹ Na tim idejama temelji koncept za skladbu *Svadba* (koju neće dovršiti narednih 9 godina, do 1923.) i još tri skladbe (*Pribaoutki*, *Les Berceuses du Chat* i *Quatre chants paysans russes*).

U Švicarskoj se okružio novim socijalnim krugom koji se sastojao, između ostalog, od književnika Charlesa-Ferdinanda Ramuza, slikara Renéa Auberjonoisa i dirigenta Ernesta Ansermeta. Uz blisku suradnju sa svom trojicom umjetnika nastaju opera *Renard*, muzička drama *Priča o vojniku* i baletna kantata *Svadba*. Kako sredstava gotovo pa nije bilo, a o njima je ovisila čitava orkestracija, Stravinski je bio primoran zatražiti financijsku podršku sponzora. Nakon mnogih odbijenica, dobio je suglasnost od švicarskog filantropa Wernera Reinharta koji je bio poznat u krugu umjetnika po svojoj velikodušnosti. Kao znak zahvalnosti, Stravinski mu je posvetio *Priču o vojniku* i kasnije *Tri komada za klarinet*.¹²

2.3. Neoklasistička faza stvaralaštva

Na prijedlog Sergeja Djagiljeva 1919. godine, Stravinski obrađuje fragmente djela talijanskog skladatelja Giovannija Battiste Pergolesija. Iako je u tom razdoblju istraživao zvuk *jazza* i manjih ansambala, ideja o baletu kojemu bi koreograf bio Léonide Massine, a dizajner Pablo Picasso bila je neodoljiva.¹³ Tako je posvetio ostatak 1919. i početak 1920. godine osmišljanju partiture za balet *Pulcinella*. Proces kojim je obrađivao ulomke glazbe G. B.

¹⁰ Jones, Elliot, *Music 101. Igor Stravinsky | Music 101*. <https://courses.lumenlearning.com/suny-musicapp-medieval-modern/chapter/igor-stravinsky>, posljednji pristup 05.06.2024.

¹¹ Igor Stravinski, *An Autobiography* (New York: Norton & Company, 1962), 53-54.

¹² Reinhart je amaterski svirao klarinet

¹³ Francus Routh, *Stravinsky* (London: J. M. Dent & Sons, 1975), 23.

Pergolesija u potpunosti se razlikovao od bilo čega što je do tad radio pa se tu očituje svojevrsna prekretnica njegovog skladateljskog stila u smjeru neoklasicizma. U tom stilu sklada do 1950-ih godina.¹⁴

U lipnju 1920. godine ponovno se seli, ovoga puta u Francusku u kojoj mijenja adrese nekoliko puta sve do 1939. godine, a 1934. dobiva i francusko državljanstvo. Prilikom selidbe, francuska modna kreatorica Coco Chanel otvara obitelji Stravinski vrata svoje rezidencije u centru Pariza, a istovremeno donira pozamašan iznos Djagiljevu za novu produkciju *Posvećenja proljeća*. Uz te prihode, Stravinski također ostvaruje i poslovni odnos s francuskom tvrtkom za manufakturu klavira *Pleyel* koji mu osigurava stalni mjesecni prihod te studio u kojem je mogao raditi i nalaziti se s poslovnim strankama. Zauzvrat je Stravinski obradio svoja ranija djela specifično za model njihovog klavira *Pleyela* na način da iskoristi cijeli njegov opseg od 88 tipki. Takva suradnja odgovarala mu je iz dva razloga. Prvi, jer mu je dala mogućnost da u startu zaustavi potencijalne pogrešne interpretacije njegovih djela i ovjekovjeći svoje precizne ideje tempa i detalja izvedbe. Drugi razlog je potreba za inovacijom koja je proizašla iz problematike samog instrumenta. Klavir može izvesti polifoniju precizno i brzo, ali ne može dočarati dinamičke razlike i nijanse kao što to može orkestar. Iz tog razloga, bilo je potrebno prerađivati svako djelo sukladno akustičkim i harmonijskim mogućnostima instrumenta.

U veljači 1921. upoznaje Veru de Bosset koja je tada bila u braku te s njom započinje aferu zbog koje je neko vrijeme vodio dvostruki život. Dok je dio godine provodio na jugu Francuske s obitelji, ostatak je provodio na turnejama diljem Europe i s Verom u Parizu. Na turnejama je djelovao ne samo kao skladatelj, već i dirigent i pijanist, sve na nagovor Sergeja Kusevickog. Karijeru izvođača održavao je narednih 15 godina. U tom razdoblju nastaju većinom instrumentalna djela s fokusom na klaviru. Neka od njih su *Koncert za klavir i puhačka glazbala*, *Sonata za klavir*, *Serenada in A za klavir*, *Oktet za puhačka glazbala* i dr.

Sklada nekoliko djela u kojima je osjetan religiozan utjecaj Ruske pravoslavne Crkve. Prvo takvo djelo operni je oratorij *Oedipus Rex* (1927.), a za njim slijedi *Simfonija psalama* (1930.), *Ave Maria* (1934.) i *Credo* (1949.). Religioznu primjesu imaju i balet *Apolon* (1928., ujedno i zadnji balet kojega je naručio Djagiljev) i melodrama *Perzefona* (1934., skladana za baletnu trupu Ide Rubinstein).

¹⁴ S. N., Stravinski, Igor, *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2024. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/stravinski-igor>, posljednji pristup 05.06.2024.

Razdoblje između 1938. i 1939. godine bilo je iznimno teško. Zbog tuberkuloze mu 1938. godine umire najstarija kći Ljudmila, a godinu kasnije i žena Katarina nakon 33 godine braka. Bio je primoran i sam provesti pet mjeseci u sanatoriju za liječenje tuberkuloze, a u tom periodu mu umire i majka. Dok se oporavlja od bolesti pripremao je predavanja za Sveučilište Harvard. Naime, dodijeljena mu je čast održati šest predavanja o glazbi u sklopu *Charles Eliot Norton predavanja*. Taj ciklus koji se počeo održavati 1925. godine dovodio je brojne umjetnike i učenjake, uključujući poznate slikare, glazbenike, arhitekte i književnike te im dao mogućnost da održe šest (ili više) predavanja o „poeziji u najširem smislu riječi.“¹⁵ Ta predavanja izdao je *Harvard University Press* 1942. godine u knjizi na francuskome *Poétique Musicale*, a prevedena su i na engleski 1947. godine.

Nakon tople dobrodošlice koja ga je dočekala na novom kontinentu i radi velike potražnje za njegovim nastupima, odlučuje ostati u Americi. Početkom 1940. godine oženio je Veru de Bosset i preselio zajedno s njom i kćeri Milenom te sinom Soulimum u Hollywood. Jedino je njegov najstariji sin Teodor odlučio ostati u Švicarskoj. 1945. godine ostvaruje američko državljanstvo.

Naredne godine koje je proveo u Americi pokazale su se plodnima zbog dobrog zdravlja i financijske situacije. Nastavlja skladati uglavnom instrumentalna i orkestralna djela, a dodatno se inspirira i jazzom. Stvaralaštvo mu je krenulo i nekim originalnim putevima. *Disney Studios* iskoristio je neke isječke iz *Posvećenja proljeća* za animirani film *Fantazija*. Aranžman američke himne za mješoviti zbor i orkestar doveo je do problema s bostonском policijom koja je njegovu harmonizaciju proglašila ilegalnom te je Stravinski bio prisiljen svoj aranžman ukloniti s preostalih programa na kojima se trebao izvoditi. Cirkus *Braća Ringling* naručio je balet za slonove pod nazivom *Circus Polka* (1942.). Iste godine Stravinski je skladao tonsku podlogu za film o nacističkoj invaziji Norveške. Iako taj projekt nikad nije realiziran, ta četverostavačna suita ima povijest izvedbi i u svome originalnom obliku, i u obliku baleta za dvoje plesača.

Američko državljanstvo omogućilo mu je da osigura zaštitu prava za izvođenje svojih skladbi. Zbog toga je revidirao svoja ranija djela kao što su *Petruška*, *Žar ptica*, *Apolon*, *Suita Pulcinella*, *Simfonija psalama*, *Perzepona* i dr.

¹⁵ S. N., *Norton Lectures*, posljedna izmjena 01.01.1970.
<https://mahindrahumanities.fas.harvard.edu/norton-lectures>, posljednji pristup 05.06.2024.

Kraj njegovog neoklasističkog razdoblja stvaralaštva obilježava opera *Život razvratnika* praizvedena 9. rujna 1951. Postala je svjetski uspjeh te ga nakon 12 godina vraća u Europu kako bi ju izvodio na turneji.

2.4. Serijalistička faza stvaralaštva

Upoznaje mladog dirigenta Roberta Crafta koji ga u 1950-ima navodi na potpuni stilski preokret u smjeru dodekafonije Arnolda Schoenberga i Druge bečke škole. Poseban je utjecaj na Stravinskog imao Anton Webern.¹⁶ Skladba *Tužaljke (Threni, 1958.)* prva je u potpunosti skladana u serijalnom stilu, a uz to je i najdulja iz tog razdoblja.

Između 1959. i 1961. Stravinski obilazi pet kontinenata za još jednu turneju. Po povratku u SAD, predsjednik John Fitzgerald Kennedy poziva ga u Bijelu kuću na večeru u njegovu čast, a nakon što je na predsjednika izvršen atentat 1962. godine sklada djelo njemu u čast. Te iste godine, za svoj 80. rođendan prihvaca poziv SSSR-a da predvodi izvedbe svojih vlastitih kompozicija. Nakon što 48 godina nije kročio na rodno tlo, dočekala ga je topla dobrodošlica sovjetskog premijera Nikite Hruščova. Primio je i *Zlatni emblem Jeruzalema* kojega mu je dodijelio gradonačelnik Jeruzalema.

Pred kraj života skladbe su mu sadržavale religioznu tematiku ili inspiraciju. Posljednja njegova kompozicija pjesma je za sopran i klavir koju je posvetio svojoj ženi Veri 1966. godine. Djelo *The Requiem Canticles* također je nastalo 1966. godine, a posljednje je od većih djela koja je skladao. Godinu kasnije održava svoj posljednji javni nastup u Torontu na kojem izvodi Pulcinellu. Ta izvedba bila je jedina u njegovoj izvođačkoj karijeri koju je proveo sjedeći.¹⁷

Seli se u New York 1969. gdje i umire dvije godine kasnije u dobi od 88 godina. Sprovod je održan 15. travnja u Veneciji, a na njemu se izvelo djelo *The Requiem Canticles*. Prema svojoj želji, pokopan je na tzv. *Otoku mrtvih (San Michele)* pored Venecije u blizini svojeg dugogodišnjeg prijatelja Sergeja Djagiljeva.

¹⁶ S. N., *Biography* Fondation Igor Stravinsky, 18.10.2017. <https://fondation-igor-stravinsky.org/en/composer/biography/>, posljednji pristup 05.06.2024.

¹⁷ Francus Routh, *Stravinsky* (London: J. M. Dent & Sons, 1975), 67.

3. Balet Pulcinella

3.1. Opće značajke

Pulcinella je balet u jednom činu za solo sopran, tenor, bas i orkestar. Sastoji se od 21 stavka (Slika 1.). Glavni lik Pulcinella tradicionalan je lik talijanskog kazališnog oblika *commedia dell' arte*. Okarakteriziran je kao šarlatan, lijenčina.¹⁸ Stravinski ga zamišlja kao „pijanog mangupa čija je svaka gesta i riječ bestidna.“¹⁹

Balet je nastao po narudžbi Sergeja Djagiljeva za *Ballets Russes* 1920. godine. Libreto i plesnu koreografiju osmislio je Léonide Massine, baletni plesač, koreograf i pedagog ruskog podrijetla. On je također igrao glavnu ulogu Pulcinelle na premijeri. Za scenografiju i kostime bio je zadužen Pablo Picasso, španjolski slikar, grafičar, kipar i scenograf. Balet je praizveden 15. svibnja 1920. godine u Parizu pod dirigentskom palicom Ernesta Ansermeta.

Popis stavaka
1. <i>Ouverture</i>
2. <i>Serenata</i>
3. <i>Scherzino</i>
4. <i>Poco più vivo</i>
5. <i>Allegro</i>
6. <i>Andantino</i>
7. <i>Allegro</i>
8. <i>Ancora poco meno</i>
9. <i>Allegro assai</i>
10. <i>Allegro (Alla breve)</i>
11. <i>Andante</i>
12. <i>Allegro</i>
13. <i>Presto</i>
14. <i>Allegro (Alla breve)</i>
15. <i>Tarantella</i>
16. <i>Andantino</i>
17. <i>Allegro</i>
18. <i>Gavotta con due variazioni</i>
19. <i>Vivo</i>
20. <i>Tempo di minuetto</i>
21. <i>Allegro assai</i>

Slika 1. Stavci baleta „Pulcinella“ Igora Stravinskog

¹⁸ S. N., *Commedia Dell'arte Characters*, Masquerade Masks & Venetian Masks Company. <https://www.italymask.co.nz/About+Masks/Commedia+dellArte+Characters.html>, posljednji pristup 05.06.2024.

¹⁹ Robert Craft and Igor Stravinsky, *Conversations with Igor Stravinsky*, (New York: Doubleday & Company, 1959), 117

3.2. Radnja

Radnja baleta preuzeta je iz rukopisa datiranog iz 18. stoljeća koji je sadržavao nekoliko priča u kojima se pojavljuje lik Pulcinelle. Od ostalih likova pojavljuje se Pulcinellina djevojka Pimpinella, priatelj Furbo, Prudenza, Rosetta, Florindo i Caviello.

Radnja se odvija u Napulju i prati ljubavne vragolije Pulcinelle. On očijuka s Prudenzom i Rosettom što se ne sviđa njihovim mladićima pa se zbog toga Florindo i Caviello udružuju i napadaju Pulcinellu s namjerom da ga ubiju. Tome svemu svjedoči Pimpinella koja vjeruje da je Pulcinella zaista mrtav i postaje očajna od tuge. Tada dolazi Furbo kojega Pulcinella, koji je ipak živ, traži da se presvuče u njegov kostim kako bi izveo trik. Furbo to učini i pravi se mrtvim. Dolazi čarobnjak koji oživljava „mrvog“ Pulcinellu, koji je zapravo Furbo, ispred stanovnika Napulja koji su ga došli uplakivati. Iz čarobnjakovog plašta izlazi pravi Pulcinella, a među stanovnicima nastaje opća pomutnja jer su na sceni dvojica Pulcinelle.

Florindo i Caviello žele privući pozornost svojih djevojaka pa se i oni prerušavaju u Pulcinellu, što znači da su na sceni sada četvorica Pulcinelle. Čarobnjak Pimpinelli otkriva koji je pravi pa ona raskrinkava ostalu trojicu i pronalazi „svog“ Pulcinellu. Na kraju se vjenčaju Prudenza i Florindo,- Rosetta i Caviello te Pimpinella i Pulcinella, a Furbo preuzima kostim čarobnjaka.²⁰

3.3. Proces nastanka

Otkako je preselio u Švicarsku, zbog poslijeratnih okolnosti Stravinski se gotovo godinu dana nije sastao s Djagiljevim. U međuvremenu je s družinom iz Švicarske ostvario dobar privatni i poslovni odnos zbog čega je Djagiljev izražavao negodovanje, čak i ljubomoru. Dodatno ponukan tim osjećajima, Djagiljev Stravinskome predlaže ideju „koja bi ga mogla zabaviti više od bilo čega što mu *alpinistički kolege* mogu ponuditi“. Inspirirao ga je uspjeh baleta *The Good-Humoured Ladies* čiju je glazbenu podlogu orkestrirao Vincenzo Tommasini na temelju sonata Domenica Scarlattija. Djagiljev je došao na ideju da se istim nahođenjem obrade djela nekog drugog čuvenog talijanskog skladatelja. Prilikom posjeta Italiji, i kasnije Londonu, sabrao je kolekciju nedovršenih rukopisa talijanskog skladatelja 18.st. Giovannija

²⁰ Eric Walter White, *A Critical Survey* (New York: Philosophical Library, 1948), 86-87.

Battiste Pergolesija te ju prezentirao Stravinskome.²¹²²²³ Nije bilo potrebno puno nagovaranja prije nego što se Stravinski 1919. god. potpuno posvetio skladanju:

„Prije no što sam počeo tako naporan zadatak, morao sam pronaći odgovor pitanju najveće važnosti pred kojim sam se našao. Treba li moj pristup Pergolesiju prevladavati ljubavlju ili poštovanjem prema njegovoj glazbi? (...) Nije li upravo ljubav ključ prodiranja u srž bića? Ali onda, umanjuje li ljubav poštovanje? Poštovanje samo za sebe ostaje golo, ne može služiti kao produktivan ili kreativan faktor. Kako bismo stvarali, potrebna je dinamična sila, a koja je sila jača od ljubavi?“²⁴

Pulcinella je nastala u maloj sobi na tavanu kuće *Bornand* u Morgesu. Proces skladanja započeo je na način da je Stravinski upisivao preinake direktno preko Pergolesijevih materijala, kao da prepravlja vlastiti rukopis. U početku je naišao na problematiku transformacije instrumentalne i operne glazbe 18. st. u plesne brojeve koji su mu bili potrebni za balet. Posebnost njegova izričaja pokazala se u tome što je u svakom komadu mogao prepoznati plesne motive. Ono što mnogi nisu priznavali jest jednostavnost kojom je Stravinski pristupio ovoj glazbi, optužujući ga da je „napustio modernizam“ i „odrekao se svojeg ruskog podrijetla“.²⁵

Prema riječima Jonathana Crossa, profesora muzikologije na Sveučilištu u Oxfordu, Stravinski prilikom skladanja *Pulcinelle* koristi „smjernu imitaciju“. Više nalik transkripciji, ali s dodatcima modernih manirizama. Ovdje se ne radi o imitiranju stila, već o posudbi glazbe te je balet *Pulcinella* kao takav prvo njegovo veliko djelo koje koristi već postojeće glazbene materijale. Stravinski je tijekom skladanja zadržao isti harmonijski slijed, melodijsko kretanje i vođenje glasova u većini skladbe. Doprinos njegovog stila očituje se u nadodanim modernim ukrasima i disonancama, zvučnim efektima, *ostinato* figurama, izmjenjenom trajanju fraza i orkestraciji.²⁶

Često su se Stravinski, Djagiljev, Picasso i Massine nalazili u Parizu kako bi dogovarali pojedinosti ovog baleta. Sastanci su im rijetko bili mirni zbog velikih razlika u idejama. Postojala su određena očekivanja od Stravinskog da koristi veliki ansambl poput onih koje je

²¹ Francus Routh, *Stravinsky* (London: J. M. Dent & Sons, 1975), 22-24.

²² Igor Stravinski, *An Autobiography* (New York: Norton & Company, 1962), 80-83.

²³ Robert Craft and Igor Stravinski, *Expositions and developments* (Berkeley, Los Angeles: University of California Press, 1962.), 111-114.

²⁴ Igor Stravinski, *An Autobiography* (New York: Norton & Company, 1962), 81.

²⁵ Robert Craft and Igor Stravinski, *Expositions and developments* (Berkeley, Los Angeles: University of California Press, 1962.), 112-113.

²⁶ Jonathan Cross, ed., *The Cambridge Companion to Stravinsky* (Cambridge: Cambridge University Press, 2003), 110-111.

do sad koristio u *Žaru ptica*, *Petruški* i *Posvećenju proljeća*.²⁷ Massine je zbog toga svoju prvotnu koreografiju zamislio za takav, veći sastav. To s njegovim predviđenim brojem od 33 instrumentalista nije moglo funkcionirati pa je inzistirao na promjeni koreografije. Djagiljev isprva nije bio zadovoljan niti glazbom, niti dizajnom kostima. Picasso je zamislio kostime dosta različito od njihovog izgleda u *commedia dell'arte*, s brkovima umjesto maskama na licima.

Uoči premijere, Stravinski je sve češće putovao od Morgesa do Pariza kako bi nadgledao probe i držao sve pod kontrolom. Unatoč svim tenzijama tijekom priprema, suradnja ovih četvorice velikana pokazala se plodnom. Praizvedba je bila uspješna, iako su sve prisutni bili pojedinci koji su zagovarali tradiciju. Stravinski produkciju naziva jednom od onih „gdje svi elementi – tema, glazba, ples, umjetnička pozadina – tvore koherentnu i homogenu cjelinu“. S puno hvale komentirao je Massineovu koreografiju i izvedbu te Picassove kreacije.²⁸

²⁷ Potrebno je barem stotinu instrumentalista za pravilno izvođenje ovih djela.

²⁸ Igor Stravinski, *An Autobiography* (New York: Norton & Company, 1962), 83-85.

4. Suite Igora Stravinskog izvedene iz baleta Pulcinella

Stravinski je „oduvijek bio protiv aranžmana izuzev onih koje skladatelji naprave za djela koje su već prije sami skladali.“²⁹ Stoga nije neobično da je iz *Pulcinelle* nastalo nekoliko instrumentalnih suita koje je obradio sam Stravinski.

Nakon vrlo uspješne praizvedbe baleta 1920. godine, odlučio je napraviti orkestralnu suitu koju je s prvotnog broja od 21 stavka sveo na njih 8. Praizvedena je 22. prosinca 1922. pod dirigentskom palicom Pierrea Monteuxa koji je ravnao Bostonskim simfonijskim orkestrom. Revidira ju 1947. godine u Americi pri čemu ispravlja tiskarske greške, mijenja metronomske oznake te preimenuje 7. stavak (u prvoj verziji bio je *duetto*, mijenja ga u *vivo*). Veliku je važnost stavljaо na pravilno izvođenje svojih djela jer smatra da „glazba treba biti emitirana, a ne interpretirana jer interpretacija otkriva osobnost izvođača umjesto skladatelja, a tko može garantirati da će takvo izvođenje prikazati skladateljevu zamisao bez izobličenja?“³⁰ To je razlog, između ostalog, zašto je često prepravljao svoja već završena djela.

Tri godine kasnije nastaje *Suite d'après des thèmes, fragments et morceaux de Giambattista Pergolesi* za violinu i klavir. Sastoji se od pet stavaka – *Introductione*, *Serenata*, *Tarantella*, *Gavotta con due Variazioni* te *Minuetto e Finale*. Suitu je posvetio poljskom violinistu Paulu Kochanskiju (1887.-1934.). Kochanski je bio poznati virtuozni violinist najpoznatiji po suradnjama s Arthurom Rubinsteinom i Karolom Szymanowskim.³¹ Unatoč posveti, Kochanski nije sudjelovao u procesu skladanja niti u praizvedbi suite. Tu čast dobila je Alma Moodie, australska violinistica poznata po svojim izvedbama suvremene glazbe. Njih dvoje prvi su puta izveli suitu u domu Wernera Reinharta u Frankfurtu, 25. studenog 1925. godine.³²

Stravinski upoznaje violinista Samuela Dushkina 1930. godine. Suraduje s njime narednih deset godina, a proizvod jedne od tih suradnji druga je suita obrađena iz *Pulcinelle* – *Suite Italienne* (1933.) Ovdje je Stravinski uz poticaj Dushkina odlučio na drugi način pristupiti obradi. Verzija iz 1933. izvođački je pojednostavljena, umanjujući ravnopravnost violine i

²⁹ Igor Stravinski, *An Autobiography* (New York: Norton & Company, 1962), 46.

³⁰ Ibid., 75.

³¹ S. N., *Paul Kochanski Biography*, Recordings by Paul Kochanski | Now available to stream and purchase at Naxos. https://www.naxos.com/Bio/Person/Paul_Kochanski/22077, posljednji pristup 05.06.2024.

³² Igor Stravinski, *An Autobiography* (New York: Norton & Company, 1962), 126.

klavira. Također se razlikuje po broju stavaka – u *Suite Italienne* Stravinski umeće *Scherzino* između *Gavotte con due variazione* i posljednjeg stavka *Minuetto e Finale*.³³

³³ Jann Pasler, ed, *Confronting Stravinsky* (Berkeley, Los Angeles: University of California Press, 1986), 303-308.

5. Suite d'après des thèmes, fragments et morceaux de Giambattista Pergolesi

5.1. *Introductione*

Uvodni stavak suite citira skladbu Domenica Galla. Njegovih 12 *Trio Sonata* pogrešno je bilo pripisivano Pergolesiju sve do 1950-ih kada se sa sigurnošću utvrdilo pitanje autorstva. Materijal prvog stavak njegove *1. Trio Sonate* u G-duru korišten je u prvom stavku baleta, pa tako i suite.³⁴ Iz notnog materijala sa *Slike 1* i *Slike 2* vidi se da je Stravinski zadržao isti tonalitet G-dura te istu oznaku tempa, a melodijjska linija kreće se identično.

Stravinski se poigrava s trajanjem fraza pa zbog toga prvi stavak suite ima nekoliko taktova više od Gallove sonate.

Slika 2. Uvodni dio 1. stavka 1. "Trio Sonate" Domenica Galla u G-duru, taktovi 1-2

Slika 3. Uvodni stavak Suite za violinu i klavir (1925.) Igora Stravinskog, taktovi 1-2

³⁴ Gaultieri, Tony. Domenico Gallo: 12 trio sonatas, <https://www.classical-music-review.org/reviews/Gallo.html>, posljednji pristup 05.06.2024.

5.2. Serenata

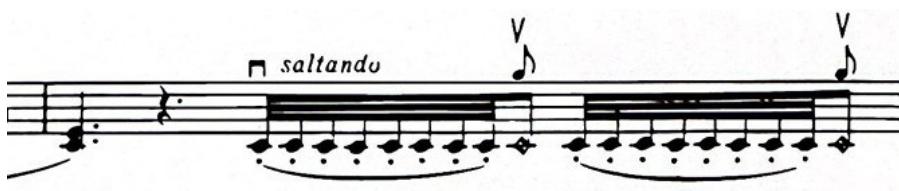
Serenata je jedan od svega dva stavka ove suite koji se temelji na glazbi Giovannija Battiste Pergolesija. Radi se o prvoj sceni iz prvog čina opere *Il Flaminio*.³⁵ U ovome stavku Stravinski je promijenio tonalitet iz Pergolesijevog F-dura u Es-dur, a notni materijal ne citira u potpunosti, već je slobodniji s duljinom fraza i ponavljanjima motiva. Koristi se *flaggioletima* (Slika 5.), izvođačkom tehnikom *saltando* (Slika 6.), te kvartnim akordima koje izmjenjuje s *trilerima* (Slika 7.). Tim motivima postiže zanimljive ritamske i zvučne efekte koji su karakteristični njegovom stvaralaštvu i stilu.

Slika 4. Uvodni materijal prve scene prvog čina opere *Il Flaminio* Givannija Battiste Pergolesija, taktovi 1-2

Slika 5. Uvodni dio stavka „Serenata“ Suite za violinu i klavir (1925.), taktovi 1-3

Slika 6. "Saltando" tehnika u kombinaciji s "flaggioletima" iz stavka "Serenata" Suite za violinu i klavir (1925.) Igora Stravinskog, takt 23

Slika 7. Izmjena "trilera" i kvartnih "pizzicato" akorada iz stavka „Serenata“ Suite za violinu i klavir (1925.) Igora Stravinskog, taktovi 18-19

³⁵ Maureen A. Carr, *Stravinsky's Path to Neoclassicism* (New York: Oxford University Press, 2014), 225.

5.3. Tarantella

Tarantella je nastala prema jednom koncertu iz ciklusa *Concerti armonici Unica* Wilhelma van Wassenaera. Točnije, radi se o 4. stavku 6. koncerta.³⁶ Van Wassenaer je rođen 1692. u Nizozemskoj u obitelj generala, admirala i diplomata. Iako je primao glazbeno obrazovanje, primarno se bavio diplomacijom. Vjeruje se da je ciklus koncerata *Concerti armonici* skladao u Haagu gdje ih je mogao izvoditi sa svojim prijateljima. Autorstvo ovih koncerata prvo je bilo pripisivano njegovom prijatelju, violinistu, izdavaču i impresariju Carlu Ricciottiju, a kasnije Pergolesiju prije nego što se otkrio pravi autor. Razlog tomu je taj što Wassenaer nije htio da njegovo ime bude u izdanom obliku, čak niti u obliku posvete. Nizozemski muzikolog Alfred Dunning 1980. god. pronašao je note svih šest koncerata. Sadržavale su predgovor koji tvrdi da su koncerti nastali između 1725. i 1740. god. te da su izdani bez privole skladatelja Wassenaera. Na kraju predgovora stoji mišljenje skladatelja da su koncerti „neki podnošljivi, neki osrednjji, a neki bijedni“, što je glavni razlog zbog kojega ih nije htio potpisati prije njihova izdavanja.³⁷

Izvorno je djelo zamišljeno za sedam dionica što je Stravinskome dalo pregršt materijala za violinsku dionicu u suiti koja ima česte izmjene dvohvata i akorada, izjednačavajući reprezentativnost violine i klavira. Također je zadržao isti tonalitet B-dura i metričku oznaku kao originalno djelo van Wassenaera.

³⁶ Maureen A. Carr, *Stravinsky's Path to Neoclassicism* (New York: Oxford University Press, 2014), 206.

³⁷ S. N., Unico Willem van Wassenaer: The mystery composer, <https://www.baroquemusic.org/biowassenaer.html>, posljednji pristup 05.06.2024.

Slika 8. Uvodni dio 4. stavka 6. koncerta iz zbirke "Concerti armonici" Wilhelma von Wassenaera, taktovi 1-7

Slika 9. Uvodni dio stavka "Tarantella" Suite za violinu i klavir (1925.) Igora Stravinskog, taktovi 1-12

5.4. Gavotte con due Variazioni

Stavak *Gavotte con due Variazioni* citira djelo Carla Monze – treći stavak *Gavotte u Duru*, točnije prvu, drugu i četvrtu varijaciju. Djelo je iz zbirke *Pièces Modernes pour le clavecin*.³⁸

³⁸ Maureen A. Carr, *Stravinsky's Path to Neoclassicism* (New York: Oxford University Press, 2014), 223.

Iako zadržava isti tonalitet D-dura, metričku oznaku i tempo, Stravinski dodaje ukrase i ornamentacije koje osvježavaju cijeli stavak i unose dozu maštovitosti. Također u violinskoj dionici koristi pregršt *flaggioleta* kojima stvara posebnu boju tona.

Slika 10. Prvi stavak "Gavotte" u D-duru Carla Monze, taktovi 1-4

Slika 11. Početak "Gavotte con due Variazioni" Suite za violinu i klavir (1925.) Igora Stravinskog, taktovi 1-7

Slika 12. Početak druge varijacije "Gavotte" u D-duru Carla Monze, taktovi 1-4

Variazione I

Allegretto

Slika 13 Prva varijacija stavka "Gavotte con due Variazioni" Suite za violinu i klavir (1925.) Igora Stravinskog, taktovi 1-4

Slika 14. Četvrta varijacija "Gavotte" u D-duru Carla Monze, taktovi 1-2

The image shows the musical score for the second variation of "Gavotte" by Igor Stravinsky. It consists of two staves. The top staff is for the treble clef and the bottom staff is for the bass clef. The key signature is D major. The tempo is indicated as 'All' più tosto moderato'. The score includes dynamics such as 5 and 6. The bass staff features a series of eighth-note patterns marked with '4' and '5'.

Slika 15. Druga varijacija "Gavotte" Suite za violinu i klavir (1925.) Igora Stravinskog, taktovi 1-6

5.5. Minuetto e Finale

Ovaj stavak kombinacija je djela Pergolesija i Galla. Prvi dio, *Minuetto*, citira drugu scenu prvog čina Pergolesijeve opere *Lo frate 'nnamorato*. *Finale* citira treći stavak Gallove 12. *Trio sonate*.

U *Minuettu* citira cijelu *Canzona di don Pietro*, ali joj mijenja tonalitet iz originalnog G-dura u F-dur. U osmom taktu također mijenja metričku oznaku što nakratko utječe na osjećaj prve dobe. Ubacuje motiv *glissanda* koji je još jedan element kojim izražava svoj osobni stil.

Melodijska linija *Minuetta* motivički se može povezati s *Tarantellom*, unatoč tome što su im izvori dva različita djela dvaju različitih skladatelja. Tonaliteti im se također razlikuju, ali počinju istim tetrakordima – F-G-A-B♭ od dominantne do toničke funkcije u *Tarantelli*, a *Minuetto* također počinje s F-G-A-B♭ (C) koji se kreće od toničke prema dominantnoj funkciji. Uzimajući to u obzir, vjerojatno nije slučajnost da je Stravinski transponirao *Minuetto* upravo u F-dur kako bi ostvario ovu vezu koja u drugim tonalitetima inače ne bi postojala.

Don Pietro guardandosi in uno specchio che tiene nelle mani

Tempo di minuetto

3.

Slika 16. Prvi čin, druga scena Pergolesijeve opere "Lo frate 'nnamorato", taktovi 1-8

Moderato

Slika 17. Početak "Minuetta" Suite za violinu i klavir (1925.) Igora Stravinskog

13

Slika 18. Motiv "glissanda" u 16. i 17. taktu „Minuetta“ iz Suite za violinu i klavir (1925.) Igora Stravinskog

Kako bi spojio *Minuetto* i *Finale*, Stravinski dodaje *trio* (u baletu vokalni) koji nije kao takav postojao u notnim materijalima prema kojima je skladao (Slika 19), a u violinskoj suiti poklapa se s materijalom od 50. do 61. takta. Taj djelić završava na dominantnoj funkciji C-dura što omogućava dobar spoj s *Finalem* koje započinje u C-duru.³⁹

³⁹ Maureen A. Carr, *Stravinsky's Path to Neoclassicism* (New York: Oxford University Press, 2014), 213.

Slika 19. Vokalni "Trio" iz baleta "Pulcinella" Igora Stravinskog

Slika 20. Završni dio "Minuetta" iz Suite za violinu i klavir (1925.) Igora Stravinskog

6. Zaključak

Igor Stravinski na mnogo je načina promijenio pogled na izvođenje i stvaranje glazbe. Svojim suradnjama s *Ballets Russes* reformirao je balet kao umjetnost, a balet *Pulcinella* prekretnica je ne samo u njegovom stvaralaštvu, već je utjecala i na stvaralaštvo brojnih drugih umjetnika. Za violinističku literaturu ističe se njegova prva sonata za violinu i klavir koju je skladao 1925. pod nazivom *Suite d'après des thèmes, fragments et morceaux de Giambattista Pergolesi*, a izvedena je iz baleta *Pulcinella*.

Stravinski je do 1920. godine, kada je *Pulcinella* prvi put izvedena, bio poznat po svojim ruskim utjecajima, velikom količinom zvuka i izvođača, a skladanjem *Pulcinelle* dokazao je svoju vještinu i umijeće obrađivanja ne samo vlastitih, nego i tuđih materijala. Nije lako spojiti barokni izričaj 18. stoljeća s inovativnim idejama i tehnikama 20. stoljeća, a još je teže to učiniti kad se radi s materijalima nekoliko različitih skladatelja. Koherentnost zvuka u baletu *Pulcinella* pa samim time i u *Suite d'après des thèmes, fragments et morceaux de Giambattista Pergolesi* izrazito je impresivna. Barokni sadržaj interpoliran stilskim izričajem karakterističnim za Stravinskog odiše lakoćom i jednostavnošću, a u stvarnosti zahtjeva visoku razinu izvođačke sposobnosti kako bi karakter bio odgovarajući.

Neka od najtežih djela prikrivena su jednostavnim vanjskim izgledom, a *Suite d'après des thèmes, fragments et morceaux de Giambattista Pergolesi* upravo je jedno od takvih djela. Stravinski pri obradi materijala 18. stoljeća nije uzimao u obzir težinu izvođenja pa je temeljni materijal razradio na način da ono što je u početku bilo jednostavno, u završnom proizvodu to više nije. Poznavanje literature koju izvodimo u glazbenoj struci iznimno je važno pa tako i poznavanje ove suite doprinosi svakom violinistu jednakom s povijesne i izvođačke strane.

Popis slika

Slika 1. Stavci baleta „Pulcinella“ Igora Stravinskog	11
Slika 2. Uvodni dio 1. stavka 1. "Trio Sonate" Domenica Galla u G-duru, taktovi 1-2	17
Slika 3. Uvodni stavak Suite za violinu i klavir (1925.) Igora Stravinskog, taktovi 1-2	17
Slika 4. Uvodni materijal prve scene prvog čina opere Il Flaminio Givannija Battiste Pergolesija, taktovi 1-2.....	18
Slika 5. Uvodni dio stavka „Serenata“ Suite za violinu i klavir (1925.), taktovi 1-3	18
Slika 6. "Saltando" tehnika u kombinaciji s "flaggioletima" iz stavka "Serenata" Suite za violinu i klavir (1925.) Igora Stravinskog, takt 23	18
Slika 7. Izmjena "trilera" i kvartnih "pizzicato" akorada iz stavka „Serenata“ Suite za violinu i klavir (1925.) Igora Stravinskog, taktovi 18-19	18
Slika 8. Uvodni dio 4. stavka 6. koncerta iz zbirke "Concerti armonici" Wilhelma von Wassenaera, taktovi 1-7.....	20
Slika 9. Uvodni dio stavka "Tarantella" Suite za violinu i klavir (1925.) Igora Stravinskog, taktovi 1-12	20
Slika 10. Prvi stavak "Gavotte" u D-duru Carla Monze, taktovi 1-4	21
Slika 11. Početak "Gavotte con due Variazioni" Suite za violinu i klavir (1925.) Igora Stravinskog, taktovi 1-7	21
Slika 12. Početak druge varijacije "Gavotte" u D-duru Carla Monze, taktovi 1-4	21
Slika 13 Prva varijacija stavka "Gavotte con due Variazioni" Suite za violinu i klavir (1925.) Igora Stravinskog, taktovi 1-4.....	21
Slika 14. Četvrta varijacija "Gavotte" u D-duru Carla Monze, taktovi 1-2	22
Slika 15. Druga varijacija "Gavotte" Suite za violinu i klavir (1925.) Igora Stravinskog, taktovi 1-6	22
Slika 16. Prvi čin, druga scena Pergolesijeve opere "Lo frate 'nnamorato", taktovi 1-8.....	23
Slika 17. Početak "Minuetta" Suite za violinu i klavir (1925.) Igora Stravinskog.....	23
Slika 18. Motiv "glissanda" u 16. i 17. taktu „Minuetta“ iz Suite za violinu i klavir (1925.) Igora Stravinskog	23
Slika 19. Vokalni "Trio" iz baleta "Pulcinella" Igora Stravinskog	24
Slika 20. Završni dio "Minuetta" iz Suite za violinu i klavir (1925.) Igora Stravinskog	24

Literatura

1. Carr, Maureen. *Stravinsky's Path to Neoclassicism*. New York: Oxford University Press, 2014.
2. Craft, Robert and Igor Stravinski. *Conversations with Igor Stravinski*. New York: Doubleday & Company, 1959.
3. Craft, Robert and Igor Stravinski. *Expositions and developments*. Berkeley, Los Angeles: University of California Press, 1962.
4. Craft, Robert and Igor Stravinski. *Memories and Commentaries*. New York: Doubleday & Company, 1960.
5. Cross, Jonathan, ed. *The Cambridge Companion to Stravinsky*. Cambridge: Cambridge University Press, 2003.
6. Gualtieri, Tony. *Domenico Gallo: 12 trio sonatas*. Classical Music Review: New Releases. <https://www.classical-music-review.org/reviews/Gallo.html>. Posljednji pristup 05.06.2024.
7. Jones, Elliot. *Igor Stravinsky*. Music 101. <https://courses.lumenlearning.com/suny-musicapp-medieval-modern/chapter/igor-stravinsky>. Posljednji pristup 05.06.2024.
8. Pasler, Jann, ed. *Confronting Stravinsky*. Berkeley, Los Angeles: University of California Press, 1986.
9. Routh, Francis. *Stravinsky*. London: J. M. Dent & Sons, 1975.
10. S. N. *Biography*, Fondation Igor Stravinsky, 18.10.2017. <https://fondation-igor-stravinsky.org/en/composer/biography/>. Posljednji pristup 05.06.2024.
11. S. N. *Commedia Dell'arte Characters*. Masquerade Masks & Venetian Masks Company.
<https://www.italymask.co.nz/About+Masks/Commedia+dellArte+Characters.html>. Posljednji pristup 05.06.2024.
12. S. N. *Norton Lectures*. Mahindra Humanities Center. Posljednja izmjena 01.01.1970. <https://mahindrahumanities.fas.harvard.edu/norton-lectures>. Posljednji pristup 05.06.2024.
13. S. N. *Paul Kochanski Biography*. Recordings by Paul Kochanski | Now available to stream and purchase at Naxos.
https://www.naxos.com/Bio/Person/Paul_Kochanski/22077. Posljednji pristup 05.06.2024.

14. S. N. *Stravinski, Igor*. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2024.
<https://www.enciklopedija.hr/clanak/stravinski-igor>. Posljednji pristup 05.06.2024.
15. S. N. *Unico Willem van Wassenaer: The mystery composer*. Baroque Music.
<https://www.baroquemusic.org/biowassenaer.html>. Posljednji pristup 05.06.2024.
16. Taruskin, Richard, and Eric Walter White. *Igor Stravinsky*. Encyclopædia Britannica. Posljednja izmjena 14.05.2024.
<https://www.britannica.com/biography/Igor-Stravinsky>. Posljednji pristup 05.06.2024.
17. White, E. Walter. *A Critical Survey*. New York: Philosophical library, 1948.